

KOMPUTER (JAKO MODEL OBLICZEŃ) PROSTY I UNIWERSALNY

1. Jak dalece można uprościć struktury danych?

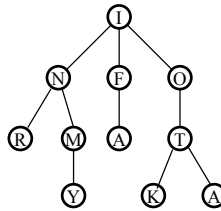
Przykład tablicy dwuwymiarowej

7	45	-3
91	0	12
-15	11	17

↓

7	*	45	*	-3	*	*	91	*	0	*	12	*	*	-15	*	11	*	17
---	---	----	---	----	---	---	----	---	---	---	----	---	---	-----	---	----	---	----

Przykład drzewa

↓

I	*	*	N	*	F	*	O	*	*	R	*	M	*	A	*	T	*	*	Y	*	K	*	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

lub lepiej

(	I	)	(	N	F	O	)	(	R	M	)	(	A	)	(	T	)	(	)	(	Y	)	(	)	(	K	A	)
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Każdą strukturę danych da się **zlinearyzować** tzn. zapisać na jednowymiarowej taśmie

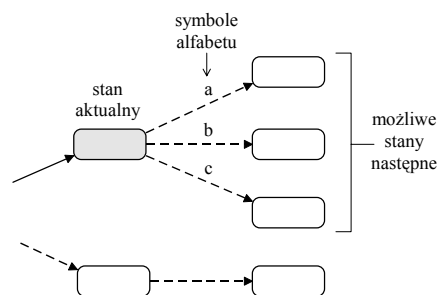
	#	#																								#	#
--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

Przyjmujemy najprostszy model pamięci:

- nieskończona jednowymiarowa taśma
- dopuszczalny zestaw symboli (**alfabet**), które mogą być zapisywane w komórkach taśmy
- pusta komórka oznaczana symbolem #

2. Jak dalece można uprościć struktury sterujące?

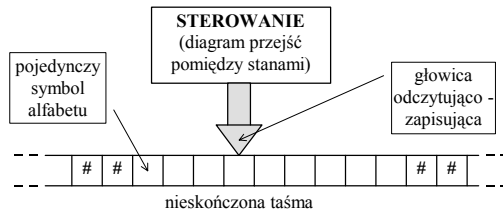
- znajdowanie się procesora w określonym miejscu programu nazywamy jego **stanem**
- przejście do innego miejsca (stanu) zależy od stanu aktualnego i od wartości pewnych jednostek danych

3. Jak dalece można uprościć podstawowe operacje?

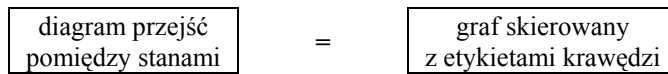
- przeczytanie jednego symbolu z komórki taśmy
- zapisanie jednego symbolu z przyjętego alfabetu do komórki taśmy
- przesunięcie się do jednej z dwóch komórek sąsiednich
- zmiana stanu

Maszyna Turinga

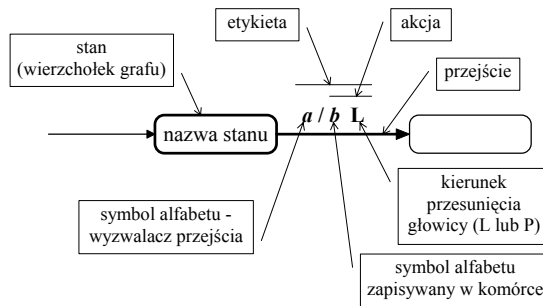

Części składowe:

- skończony **alfabet** symboli (do zapisywania danych)
- skończony zbiór **stanów**, w których może znajdować się maszyna
- nieskończona **taśma** podzielona na komórki przechowujące pojedyncze symbole alfabetu
- krokowo poruszająca się **głowica** odczytująco-zapisująca
- **diagram przejść** między stanami, który steruje głowicą tak, że zmiany następują po każdym jej zatrzymaniu
- stan początkowy i stany końcowe (elementy uzupełniające w diagramie przejść)

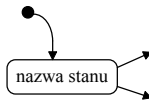

Podstawowe elementy diagramu przejść:

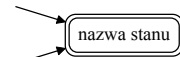

- maszyna jest **deterministyczna** tzn. z żadnego stanu nie wychodzi więcej niż jedno przejście z tym samym wyzwalaczem

- jeden ze stanów jest wyróżniony jako **stan początkowy**

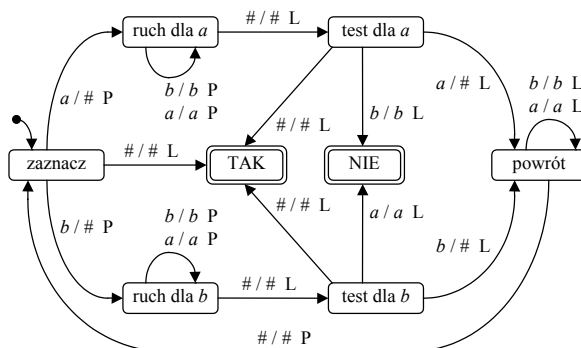

- stany, z których nie wychodzą żadne przejścia, nazywane są **stanami końcowymi**

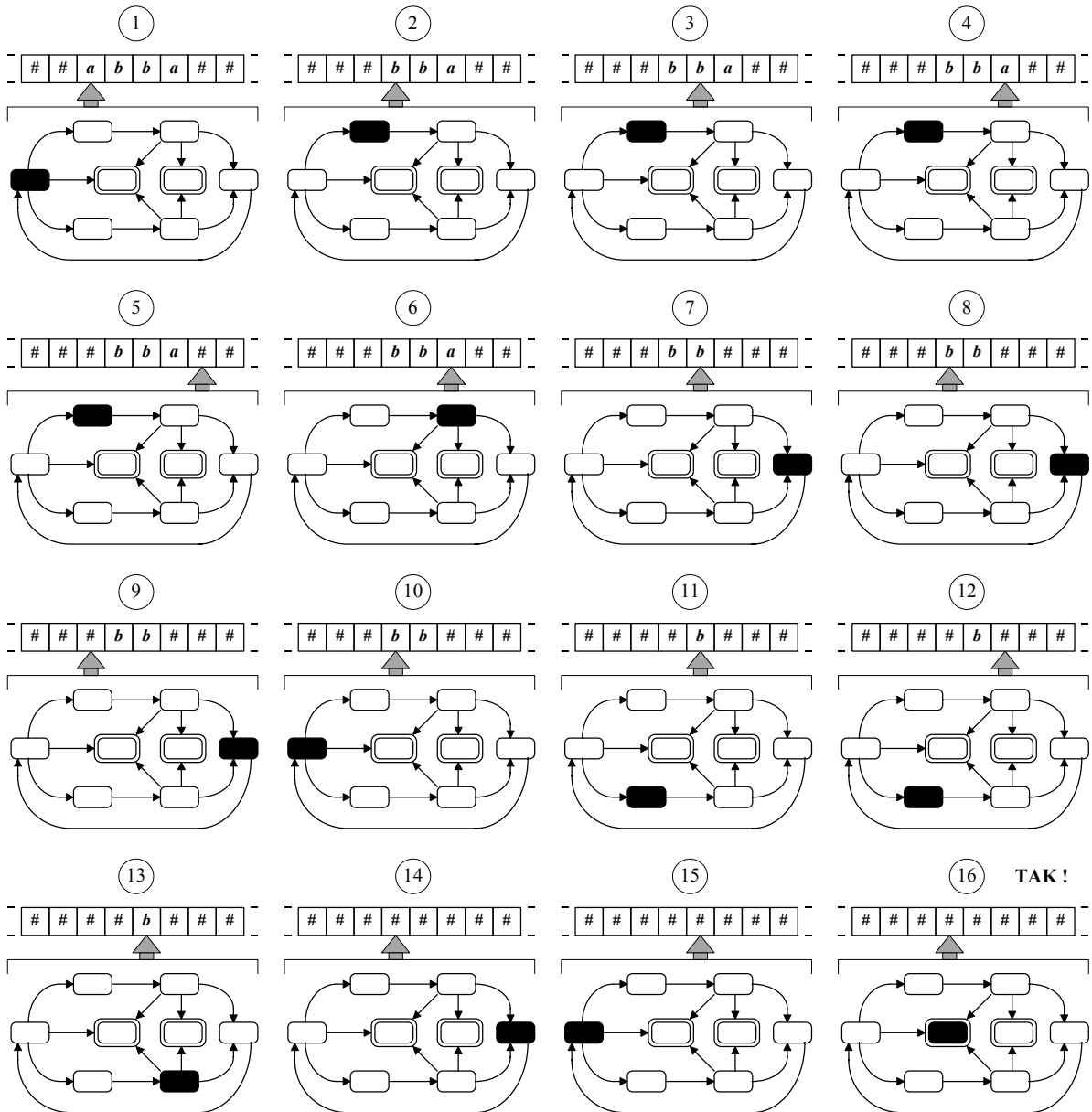

- w stanie początkowym głowica jest ustawiona na pierwszej od lewej niepustej komórce taśmy

Przykład diagramu przejść dla maszyny Turinga

czyli maszyna do wykrywania palindromów

Maszyna Turinga dla dodawania dwóch liczb

Przykład realizacji algorytmu obliczeniowego - kolejne etapy zapisu na taśmie:

...	#	#	#	#	#	#	#	#	7	3	6	+	6	3	5	1	9	#	...
...	#	#	#	#	#	#	5	!	7	3	#	+	6	3	5	1	#	#	...
...	#	#	#	#	#	5	5	!	7	#	#	+	6	3	5	#	#	#	...
...	#	#	#	#	2	5	5	!	#	#	#	+	6	3	#	#	#	#	...
...	#	#	#	4	2	5	5	!	#	#	#	+	6	#	#	#	#	#	...
...	#	#	6	4	2	5	5	!	#	#	#	+	#	#	#	#	#	#	...
...	#	!	6	4	2	5	5	!	#	#	#	+	#	#	#	#	#	#	...